Redacţiunea Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare Nr. 22
Inserate maĭ primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henric Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A, Oppelik, J. Donneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat*: în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care ¢i
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulu I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 220. Braşovŭ, Vinerĭ, 4 (16) Octomvre. 1891.

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Octomvre 1891 st. vechiu s'a deschisŭ **nou abonamentŭ**, la care învitămŭ pe toţĭ amicii şi sprijinitorii fóieĭ nóstre.

Preţulŭ abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria: pe treĭ lunĭ 3 fl pe şése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România şi străinătate: pe treĭ lunĭ 10 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe şése lunĭ 1 fl.

Pentru România şi străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe şése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face maĭ uşorŭ şi maĭ repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazeteĭ Transilvaniei".

Patriotismulŭ la noi.

II.

Amŭ arătatŭ, că ceea ce în deosebĭ cimentéză patriotismulŭ adevĕratŭ, este egala îndreptăţire a cetăţenilorŭ înaintea legei, ér legea are sĕ fiă espresiunea fidelă a voinţei şi a binelui comunŭ alŭ tuturorŭ cetăţenilorŭ de-opotrivă.

Că întru câtŭ suntŭ la noi legile espresiunea fidelă a voinţei şi intereselorŭ tuturorŭ cetăţenilorŭ, nĭ-a dovedit'o acum mai de curêndŭ şi casulŭ cu legea pentru asilele de copii, despre care scimŭ, că nu numai n'a obţinutŭ consensulŭ majorităţii cetăţenilorŭ, dér s'a votatŭ şi decretatŭ în potriva celorŭ mai hotărîte şi mai energice protestărĭ ale unei părţĭ hotărîtóre din totalitatea locuitorilorŭ din ţéră.

Nicĭ nu avemŭ trebuinţă de-a ne provoca la casurĭ speciale, căcĭ de ajunsŭ ne este a sci, că legile la noi se aducŭ din partea unui parlamentŭ, în care suntŭ representate aprópe esclusivŭ numai interesele unei singure rasse, în timpŭ ce celelalte popóre din patriă, carĭ împreună forméză majoritatea cetăţenilorŭ, séu nu suntŭ representate de locŭ, séu că suntŭ representate fórte slabŭ.

Sub astfeliu de împrejurărĭ e uşorŭ de aflatŭ, că întru câtŭ representă la noi legile voinţa şi interesele cetăţenilorŭ şi întru câtŭ nu.

Câtŭ pentru egalitatea înaintea legei, care forméză a doua condiţiune la cimentarea patriotismului adevĕratŭ, stămŭ póte şi mai rĕu ca cu cea dintâiu.

Nicĭ aicĭ n'avemŭ trebuinţă de a ne provoca la casurĭ speciale, căcĭ lumea scie şi scimŭ şi noi, că egalitate înaintea legei avemŭ numai în privinţa sarcinelorŭ, nu însĕ şi a drepturilorŭ.

Dreptulŭ limbei este celŭ mai cardinalŭ dreptŭ alŭ unui poporŭ. Cum se respectéză însĕ la noi acestŭ dreptŭ?

Prin fapte şi prin cuvinte ni-se arată ¢ilnicŭ, că la noi maghiarisarea forméză ţiţina, în care se învîrte întregŭ aparatulŭ administrativŭ alŭ statului; după ea se aplică legile şi după ea se judecă drepturile.

Maghiarisatorii sciu bine, că limba şi naţionalitatea fiă-cărui cetăţénŭ este bunulŭ şi proprietatea lui; conscii de acestŭ adevĕrŭ, ei ¢ilnicŭ se încércă cu tótă energia a-şĭ validita acestŭ dreptŭ chiar şi faţă cu armata comună, în timpŭ ce dela noi pretindŭ, ca nu numai sĕ ne lăpădămŭ de orĭ ce dreptŭ de limbă şi naţionalitate, dér mai cerŭ încă sĕ ne purtămŭ şi spesele desnaţionalisărei nóstre, va sĕ ¢ică cerŭ, sĕ ne cumpărămŭ înşi-ne funea, cu care sĕ fimŭ sugrumaţĭ, dreptŭ jertfă pe altarulŭ şovinismului.

E bine, aşa se cimentéză patriotismulŭ între cetăţenii unui statŭ?

Maghiarisatorii, carĭ îşĭ iubescŭ numai rassa lorŭ, pe care vréu s'o îmbogăţéscă şi s'o întăréscă pe socotéla celorlalţĭ cetăţenĭ, nu suntŭ şi nu potŭ sĕ fiă adevĕraţĭ patrioţĭ, căcĭ prin atacarea celorŭ mai scumpe bunurĭ morale ale celorlalţĭ cetăţenĭ, ei espunŭ patria împărăchiărilorŭ şi prin acésta lucréză în modŭ directŭ în contra intereselorŭ ei.

Patriotismulŭ profesatŭ aşadéră de maghiarisatorii noştri nu este patriotismŭ adevĕratŭ şi prin urmare toţĭ cetăţenii au nu numai dreptulŭ, dér au şi datorinţa de a păşi cu tótă energia în contra pornirilorŭ pĕcătóse şi periculóse, emanate din acestŭ falsŭ patriotismŭ.

In contra egoismului neruşinatŭ şi batjocoritorŭ, care face acsiomă de statŭ din îmbogăţirea rassei sale pe conta celoralalţĭ cetăţenĭ şi pretinde dela noi jertfe, la carĭ n'are dreptulŭ şi pe carĭ nu le póte pretinde nicĭ unŭ statŭ dela cetăţenii sĕi: sĕ arborămŭ déră stindardulŭ adevĕratului patriotismŭ, sub a căruia flamură datorĭ suntemŭ a lupta cu vitejiă în contra tuturorŭ acelora, carĭ directŭ orĭ indirectŭ lucréză în potriva egalei îndreptăţirĭ politice, naţionale, orĭ individuale a popórelorŭ conlocuitóre.

Românii Ardelenĭ la Praga.

(Raportŭ specialŭ alŭ „Gaz. Trans.")

Praga, 11 Octomvre st. n. 1891.

Domnule Redactorŭ!

Precum v'am anunţatŭ deja, în ¢ilele de Marţĭ, Mercurĭ şi Joi óspeţii românĭ veniţĭ aicĭ au visitatŭ esposiţiunea jubilară şi oraşulŭ. Cu ocasiunea visitei de Marţĭ la esposiţiă, toţĭ participanţiĭ românĭ s'au fotografiatŭ în grupă înaintea discului pentru reuniunea şcolară „Matiţa Skolska", unde fiăcare din ei şĭ-a depusŭ obolulŭ sĕu. Fotografulŭ era unŭ frate alŭ fotografului Adler din Braşovŭ şi vorbia şi românesce. Séra la 7 óre óspeţii românĭ au fostŭ învitaţĭ a asista la spectaculŭ feericŭ alŭ „fântânei luminóse", care este mai mare ca şi cea din Parisŭ şi încă odată aşa de mare ca cea din Viena. Construirea, întocmirea şi punerea în lucrare a acestei fântânĭ luminóse se datoresce distinsului inginerŭ cehŭ Fr. Krizik, care posede unŭ stabilimentŭ electro-technicŭ în Praga. D-sa avŭ bunăvoinţa a ne arăta construcţia interióră a fântânei luminóse (fontaine lumineuse.)

Mercurĭ diminéţa óspeţii românĭ, fiindŭ însoţiţĭ de d-lŭ profesorŭ Dr. Jarnik, aŭ visitatŭ primăria din cetate. Aicĭ profesorulŭ de universitate şi archivarulŭ oraşului Dr. Emler lĭ-a arătatŭ tóte cele de vĕ¢utŭ. In sala „primatorilorŭ" (primarii din vechime ai Pragei) unde era tocmai sĕ se ţină şedinţa magistratului, îi agrăi pe Românĭ primarulŭ oraşului Dr. Scholz mulţumindu-le de venire, precum şi fisiculŭ oraşului Dr. Záhor.

Dela primăriă ne duserămŭ cu toţii la castelulŭ regalŭ (Hradşin) unde ne uitarămŭ prin castelulŭ regescŭ şi prin biserica monumentală St. Veit. Intorcêndu-ne de aicĭ, visitarăm palatulŭ comitelui de Waldstein, locuinţa de odinióră a lui Wallenstein, ducele de Friedland. După amé¢ĭ o parte se duse cu d-lŭ Dr. Pič la esposiţiă, pe când alţii din societatea nóstră cu d-lŭ Dr. Jarnik se suiră în turnulŭ cu priveliscea séu panorama

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Despre Niccolo Machiavelli.

Posiţiunea lui Machiavelli faţă cu Medicei.

Numai după mórtea lui Lorenzo de Medici (1519), care în Florenţa a fostŭ salutată cu o bucuriă nespusŭ de mare, a întratŭ Machiavelli în relaţiunĭ mai intime cu Medicei.

Papa Leo X, care ar fi voitŭ prea bucurosŭ sĕ lucre şi sĕ organiseze — pentru ce adesea, cei ce îşĭ înţelegŭ mai puţinŭ timpulŭ, suntŭ mai passionaţĭ — de câtva timpŭ se ocupa şi cu reforme, pe carĭ ar fi voitŭ sĕ le întroducă în statulŭ florentinŭ, pentru a cărui administrare designase elŭ, după mórtea lui Lorenzo, pe cardinalulŭ Giulio, unŭ fiiu bastardŭ alŭ lui Iulianŭ celui mai bĕtrânŭ.

Leo îndemnă pe Machiavelli, póte pentru ai da unŭ semnŭ de încredere, că sĕ scrie unŭ memoriu asupra relaţiunilorŭ de statŭ florentine şi despre reorganisarea lorŭ. Machiavelli a îndeplinitŭ acelŭ mandatŭ, pe care dintr'odată cu elŭ l'au fostŭ primitŭ şi alţĭ bărbaţĭ de statŭ italianĭ, prin escelentulŭ sĕu: *Discorso sopra il reformare lo stato di Firenze fatto ad istanza di Papa Leone X.* Acestŭ tractatŭ se încércă a uni prudenţa diplomatică a consilielorŭ, pe care le da elŭ Mediceilorŭ, cu cea mai mare onestitate principială. Referitorŭ la lealitatea punctului de plecare politicŭ, nu i-se póte reproşa aci nimicŭ. Se mai simte, ce e dreptŭ, tendenţa de a face avansurĭ planurilorŭ familiare ale Mediceilorŭ, *dér Machiavelli, precum se vede, deja iritatŭ prin indiferenţa acestorŭ puternicĭ observată faţă de elŭ, nu se mai încércă a mai încovoia şi mai multŭ principiulŭ democraticŭ, decâtŭ numai pe câtŭ îi convine propriei sale convingerĭ.*

De atuncĭ încóce se pare, că Machiavelli a petrecutŭ éraşĭ mai desŭ în Florenţa. Acolo elŭ afla unŭ nou cercŭ de amicĭ, între carĭ resturile ideale ale libertăţii florentine găsiau unŭ cultŭ plinŭ de zelŭ şi carĭ se grupau în giurulŭ lui Machiavelli, ca şi în giurulŭ unui centru politicŭ şi scienţificŭ. Acestŭ cercŭ de bărbaţĭ escelenţĭ şi liberalĭ se aduna în vestitele *grădinĭ ale lui Ruccellai*, carĭ prin frumseţa lorŭ erau renumite în Italia întrégă. *Bernado Rucellai*, moşulŭ lui *Cosimo*, care s'a distinsŭ şi ca istoricŭ, înfiinţase aceste grădinĭ în apropierea Florenţei, cu scopulŭ, ca mai întâiu sĕ restabiléscă acolo academia platonică, care prin mórtea amicului sĕu Lorenzo de Medici, supranumitŭ şi magnificulŭ, rĕmase orfană. In aceste grădinĭ *Leo Baptista Alberti*, care a reînfiinţatŭ de nou arhitectura artistică în Europa, şi-a revelatŭ tóte minunile geniului sĕu creatorŭ şi boschetele şi promenă¢ile, ce erau adumbrite în maniera Grecilorŭ, prin frun¢işŭ desŭ, primiau în fiă-care ¢i visitatorĭ numĕroşĭ şi însemnaţĭ, carĭ veniau şi din străinĕtate, ca sĕ admire preţiósele opere de artă antice adunate la loculŭ acela.

Din aceste grădinĭ s'a ur¢itŭ, după mórtea lui Leo X, o nouă conspiraţiune (1522) în contra Mediceilorŭ, care se pare a se fi desvoltatŭ în urma nemijlocitei influenţe, pe care Machiavelli şĭ-a câştigat'o în cerculŭ acelorŭ tinerĭ democraţĭ florentinĭ. Planulŭ întreprinderei era a alunga de nou pe Medicei din Florenţa şi a restabili éraşĭ vechiulŭ guvernamentŭ democraticŭ. Conspiraţiunea însĕ a fostŭ descoperită înainte de vreme. *Pietro Alamani*, fratele poetului Luigi şi poetulŭ *Diaceto*, carĭ erau consideraţĭ ca şefii şi conducĕtorii acelei întreprinderĭ ce se afla încă într'unŭ stadiu fórte idealŭ, a trebuitŭ sĕ-şĭ pié¢ă viéţa pe eşafodŭ, ér celorlalţĭ conspiratorĭ li-a succesŭ sĕ fugă. Toţĭ ceilalţĭ frecventanţĭ ai grădinilorŭ oricellare sĕ pare, că au fostŭ mai multŭ séu mai puţinŭ mestecaţĭ în conspiraţiunea acésta democratică.

Aceştia erau amicii cei noi ai lui Machiavelli, carĭ îlŭ ascultaserĕ cu cea mai încordată atenţiune şi cărora elŭ le espuse în conversaţiunile sale liviane, icóne bine reuşite ale vechei libertăţĭ romane şi a instituţiunilorŭ sale spre seriósa apreţiare, imitare şi aplicare.

In astfelŭ de cercŭ lucrase Machiavelli ¢ece anĭ de ¢ile, după ce îşĭ terminase elŭ în manuscriptŭ cartea sa despre principe. Că acéstă carte pe atuncia se afla numai ca manuscriptŭ secretŭ în mânile familiei Medici, se póte conchide din întréga posiţiune, în care se afla încă Machiavelli faţă cu democraţia italiană.

(Va urma.)

cea încântătóre a Pragei. De aicĭ visitară suburbiulu Vinohradi, neputêndu-se îndestulŭ mira, câtŭ de estinsă este Praga şi câtŭ de multŭ a crescutŭ în timpulŭ din urmă.

Mercurĭ séra au fostŭ învitaţĭ toţĭ Românii la banchetulŭ, ce s'a arangiatŭ în onórea lorŭ în sala otelului „Ângerulŭ de aurŭ“. Onorurile de primire le-a făcutŭ cu multă amabilitate totŭ d-lŭ Dr. Podlipny, care i-a fostŭ întêmpinatŭ şi la gară. D-sa este preşedintele tuturorŭ reuniunilorŭ cehe de gimnastică din Boemia (Sokol), este deputatŭ dietalŭ şi una dintre personalităţile cele mai bine vĕdute şi populare în Praga. După ce se adunară toţĭ cei învitaţĭ, între carĭ erau multe personagie însemnate din Praga, se aşedară la masă. *Menue*-ulŭ, destulŭ de opulentŭ, era scrisŭ în limba cehică. După servirea celei din urmă fripturĭ s'au ţinutŭ toasturĭ, începêndŭ preşedintele deputatulŭ din parlamentulŭ vienesŭ Dr. Sokol, care salută cu multă căldură şi simpatiă pe Românĭ. Despre decursulŭ banchetului şi schimbulŭ de idei cu acéstă ocasiune, vĕ voiu raporta deosebitŭ în scrisórea următóre. Pentru adĭ voiu sĕ mai observŭ numai, că după terminarea toastelorŭ convenţionale, petrecerea devenì fórte animată şi cordială. Românii fură rugaţĭ a cânta „Deşteptă-te Române“, la care fraţii Cehĭ rĕspunseră imediatŭ cântând, în corŭ „Hei Slovane!“

Petrecerea a fostŭ fórte animată şi însufleţită şi a duratŭ până pe la órele 2 din nópte. Toţĭ îşĭ esprimau părerea de rĕu, că n'au sciutŭ până în momentulŭ din urmă, că vinŭ Românii, căcĭ li-arŭ fi făcutŭ bucurosŭ o primire şi mai frumósă.

Replica junimei nóstre academice.

Apelŭ către publiculŭ românŭ.

Intreprinderea nobilă a fraţilorŭ noştri universitarĭ românĭ din Bucurescĭ şi Iaşĭ este încă în memoriă tuturorŭ.

Impresia puternică, ce a produsŭ memoriulŭ lorŭ în apusulŭ Europei, precum şi nenumĕratele dovedĭ de simpatică aprobare, cu care pressa şi întréga inteligenţă străină a sprijinitŭ causa nóstră, a celorŭ asupriţĭ, nu a putută sĕ nu producă o adêncă mâhnire în rêndurile acelora, pe alŭ cărorŭ stindardŭ este scrisŭ nimicirea nóstră naţională.

Dreptŭ aceea pentru a se reabilita într'unŭ procesŭ, pe care ei de altmintrelea de multŭ l'au perdutŭ, şĭ'au luatŭ refugiulŭ la unŭ rĕspunsŭ care geme de neadevĕrurĭ, sofisme şi chiar insulte ordinare.

Este de astă-dată, netăgăduitŭ, a nóstră datorinţă, a junimei române din Transilvania şi Ungaria, se dicemŭ şi noi unŭ cuvêntŭ în acéstă luptă, în care şi noi suntemŭ între cei dintêĭ interesaţĭ.

Acestŭ adevĕrŭ recunoscutŭ, am hotărîtŭ, ca toţĭ universitarii românĭ din Transilvania şi Ungaria sĕ scriemŭ şi sĕ editămŭ o démnă replică la rĕspunsulŭ junimei academice maghiare.

In conterenţele nóstre dela Viena, Graz, Budapesta şi Cluşiu cu toţii amŭ ajunsŭ la o perfectă înţelegere asupra acestui punctŭ.

De aceea ţinemŭ, că replica nóstră nu este decâtŭ împlinirea unei datorinţe faţă de poporulŭ care ne-a născutŭ, faţă de iubiţii noştri colegĭ Bucurescenĭ şi Iaşienĭ, faţă de lumea civilisată şi imparţială, care precum se scie cu nerăbdare vré sĕ afle adevĕrulŭ nemistificatŭ.

Suntemŭ pe deplinŭ conscii de greutatea sarcinei, ce ne-amŭ impusŭ.

Iubirea caldă de neamŭ însĕ şi dreptatea, care pe a nóstră parte este, ne va ajuta, suntemŭ signrĭ, sĕ triumfămŭ.

Comitetulŭ executivŭ alŭ junimei academice române, după esemplulŭ colegilorŭ maghiarĭ, cu diua de adĭ a lansatŭ liste de subscripţii benevole pentru acoperirea cheltuelilorŭ de tiparŭ, espediţiă etc. a replicei.

Notămŭ aicĭ, că replica nóstră este aprópe terminată şi va apăré în patru limbĭ: *românesce, franţuzesce, italienesce*, şi *nemţesce.*

Ea va cuprinde la 90 de pagine în formatŭ 8^0 mare, şi va fi rĕspândită gratuitŭ în tótă lumea cultă.

Totodată rugămŭ pe toţĭ acei P. T. Domnĭ, carĭ din greşélă nu ar fi primitŭ liste de subscripţii, sĕ binevoiéscă a se adresa la d-lŭ *Aurel C. Popovicĭ în Graz* (*Parkstrasse 7.*), de unde imediatŭ li-se vorŭ trimite listele în numĕrŭ poftitŭ.

Dealtcum orĭ şi cine ar dori sĕ contribuéscă cu óre-care sumă şi fără a mai cere liste, este rugatŭ a o trimite totŭ la adresa de susŭ, la care se vorŭ trimite şi sumele colectate prin liste.

La urmă, tóte sumele incurse se vorŭ cuita pe calea publicităţii.

Causa este a întregului neamŭ românescŭ. E vorba de onórea nóstră naţională, sperămŭ dér, că spriginulŭ publicului românescŭ va corĕspunde însufleţirei, care ni-a pusŭ condeiulŭ în mână.

Viena şi *Graz*, 11 Octomvre 1891.

Pentru comitetulŭ esecutivŭ :

Drd. Victor Roşca *m p.*
George Candrea *m. p.*
Drd. I. Bodea *m. p.*
Ilarian Rusanu *m. p.*

Vocĭ asupra visitei Românilor Ardelenĭ la Praga.

Foile maghiare şi unele germane publicândŭ despre banchetulŭ datŭ de către Cehii din Praga în onórea Românilorŭ nisce raporturĭ tendenţiosŭ schimonosite, aflămŭ de bine a reproduce şi ceea ce au scrisŭ foile cehe din Praga despre acéstă „serată amicală“, cum o numescŭ ele.

„*Narodni Listy*“ dela 8 Octomvre scrie despre banchetulŭ ce l'au datŭ Cehii în onórea Românilorŭ, carĭ au visitatŭ esposiţia regnicolară din Praga, următórele:

„In onórea Românilorŭ, carĭ petrecŭ la Praga, s'a arangiatŭ aséră în sala hotelului „La Ângerulŭ de aurŭ“ o serată amicală, la care, pe lângă óspeţii românĭ, au luatŭ parte unŭ numĕrŭ însemnatŭ de personagie importante din Praga. Disposiţiunea reciprocă la masa comună a fostŭ escelentă şi după servirea mâncărilorŭ s'au ridicatŭ câteva toaste. Celŭ dintêiu a vorbitŭ deputatulŭ din parlamentulŭ vienesŭ *Dr. I. Sokol*, care după o bineventare cordială a óspeţilorŭ din depărtare spuse, că Cehii şi Românii din partea de dincolo a monarchiei au o sórte egală, căcĭ esistenţa naţională a amêndurora este în periculŭ. Este dér o urmare firéscă sĕ se cunóscă unii pe alţii reciprocŭ şi sĕ se stabiléscă între ei o înţelegere, care până acuma a fostŭ paralisată de pressa duşmană nouĕ. „Românii“, dice vorbitorulŭ, „s'au convinsŭ adĭ despre noi“; îşĭ redică paharulŭ pentru înţelegerea împrumutată între Cehĭ şi Românĭ.

Din partea Românilorŭ rĕspunse d-lŭ *Dr. Aurel Mureşianu.* Românii, dise elŭ, au fostŭ adêncŭ mişcaţĭ şi plăcutŭ surprinşĭ de primirea cordială, ce li-s'a făcutŭ în Praga. Ei făcură unŭ drumŭ de trei dile ca sĕ vină aicĭ sĕ visiteze poporulŭ boemŭ şi sĕ-şĭ manifesteze simpatiile pentru stăruinţele sale nobile. Acésta a şi fostŭ causa principală a venirei lorŭ. Nu atâtŭ cei ce domnescŭ, câtŭ mai multŭ cei ce lucréză merită onóre, stimă şi simpatiă. „Pe noi ne unesce“, dise vorbitorulŭ, „şi o legătură de sórte comună.“ A fi stăpânŭ în casa sa e dreptŭ, dér a asupri pe alţii nu e dreptate. De aceea sunt şi voiu fi totdéuna în partea acelora, carĭ au apĕratŭ şi apĕră egala îndreptăţire naţională. Eu am fostŭ odinióră în unulŭ şi acelaşĭ rêndŭ cu combatanţii voştri şi în aceeaşĭ fóiă, în „Reforma“ lui Schuselka, în care Palacky a apĕratŭ „interesele“ cehice, eu am apĕratŭ interesele române. D-vóstră aţĭ desfăşuratŭ stégulŭ solidarităţii slave şi noi sperămŭ, că prin acésta înţelegeţĭ libertate şi egală îndreptăţire a naţionalităţilorŭ din monarchiă şi pentru libertate şi egală îndreptăţire suntŭ şi Românii, în astă privinţă ei suntŭ una cu D-vóstrĕ, vĕ întindŭ mâna şi strigă: „Trăiéscă poporulŭ boemŭ! Trăiéscă nisuinţele sale nobile!“

Apoi s'a cetitŭ scrisórea deputatului *Dr. Troian*, care fù tradusă în românesce de către Dr. V. Hovorka, care era de faţă. Scrisórea e de următorulŭ cuprinsŭ: „Cu sinceră părere de rĕu, vĕ „facŭ cunoscutŭ, că din causa unei in„disposiţiunĭ grave (duple) îmĭ este peste „putinţă sĕ vinŭ în mijloculŭ D-vóstră. „Vĕ rogŭ sĕ binevoiţĭ a mĕ scusa la ós„peţĭ şi vestiţĭ convingerea mea, pe care „am espus'o deja în publicŭ; că egoismulŭ „necruţătorŭ şi nisuinţa evidentă a Nem„ţilorŭ şi a Maghiarilorŭ de a stăpâni „şi a asupri pe tóte celelalte naţiunĭ ale „Austro-Ungariei, duce şi şi silesce pe „ceilalţĭ de a se scuti printr'o apĕrare „comună. Este necesarŭ, sĕ ne înţele„gemŭ înţelepţesce şi sĕ ne „ajutămŭ „în modŭ cinstitŭ!“

După acésta luà cuvêntulŭ redactorulŭ *Ignatie Horica*, care accentuà, că germanisarea şi maghiarisarea suntŭ nisce gemenĭ concrescuţĭ, carĭ au numai o inimă, şi că nimicindu-se unulŭ, trebue sĕ piéră şi celalaltŭ. Póte că va fi de lipsă, adause elŭ, sĕ înaintămŭ despărţiţĭ şi sĕ batemŭ pe duşmanŭ uniţĭ. Românulŭ *Dr. A. Popovicĭ* arătà în vii colorĭ starea Românilorŭ, espunêndŭ, cum că politica de assimilare numai câtŭ a deşteptatŭ naţionalităţile şi nu póte sĕ se laude cu nicĭ unŭ succesŭ. De aceea citéză cuvintele lui Shaffarik, care dice că: calea desrobirii a fostŭ tot-deuna lupta. Décă popórele micĭ se vorŭ unì într'o falangă tare, vorŭ ajuge la nisce ţinte neaşteptate. Inchină păharulŭ pentru federaţiune şi pentru Cehii tinerĭ, carĭ au primit'o în programa lorŭ. — Apoi ia cuvêntulŭ prof. *Schmitt Beauchez* în limba francesă, accentuândŭ că se adeveresce dicale vechiă: „Amicii amicilorŭ nostri şi duşmanii duşmanilorŭ nostri suntŭ amicii nostri“ şi că şi cei de faţă au adversarĭ şi amicĭ comunĭ. Mai adaugă apoi, că merită deosebită atenţiune împrejurarea, că diarulŭ francesŭ, care a voitŭ sĕ apere interesele slave, s'a numitŭ: „L'Autriche Slave et Roumaine“. Oratorulŭ în fine într'o comparaţiă spirituală caracteriséză situaţiunea politică şi dă espresiune dorinţei, că după începutulŭ ce l'au făcutŭ Românii pri aceea c'au întinsŭ mâna Cehilorŭ, sĕ urmeze şi celelalte pentru binele comunŭ alŭ ambelorŭ naţiunĭ.

A mai închinatŭ d-lŭ Drnd *Romulŭ Boiu* pentru diaristica cehică, arătândŭ cumcă pressa în înţelegere împrumutată va fi o armă ascuţită. Mai încolo Dr. *Chudoba* aduse unŭ toastŭ mai lungŭ şi fórte potrivitŭ, care a fostŭ întêmpinatŭ cu aprobărĭ generale. — Dr. *Breznovsky* toastă pentru trăinicia amiciţiei ceho-române citândŭ între altele faptulŭ istoricŭ, că cetele ardelene române ale lui Gavrilŭ Bethlen s'au luptat alăturea cu Cehii, pe muntele Albŭ. — In fine d-lŭ Dr. Mureşianu mulţumì pentru ospitalitate şi apoi adunarea petrecù cu însufleţire până la órele înaintate din nópte.

„Narodni Listy“ îşĭ încheiă raportulŭ cu cuvintele românescĭ: „*Sĕ trăéscă*“!

„*Naţionalulŭ*“, revenindŭ, publică în numĕrulŭ sĕu mai nou următorulŭ articulŭ, întitulatŭ „*Evenimentulŭ dela Praga*“:

„Primirea călduróse, ce s'a făcutŭ Românilorŭ la Praga, şi însemnătatea discursurilorŭ rostite de oratorii cehĭ şi românĭ în favórea ideei unei conlucrărĭ a celorŭ două naţionalităţĭ pentru apĕrarea drepturilorŭ lorŭ, constituescŭ unŭ adevĕratŭ evenimentŭ politicŭ.

Intr'adevĕrŭ, este sciutŭ, că în Austro-Ungaria, tóte naţionalităţile, carĭ suferŭ jugulŭ dualismului, adecă Românii din Transilvania şi Bucovina, Cehii, Croaţii, Italienii, etc., urmărescŭ ideia unei federaţiunĭ basată pe respectulŭ drepturilorŭ fiă-căreia din aceste naţionalităţĭ. Numai Polonii suntŭ adversarii acestei idei pentru cuvêntulŭ, că mai speră încă o Poloniă mare. Dintre Austriacĭ numai partidulŭ antisemitŭ susţine acéstă ideiă.

Tóte naţionalităţile, avêndŭ acelaşĭ scopŭ, e naturalŭ ca sĕ lucreze împreună. Acésta nu s'a făcutŭ până acum şi décă e unŭ începuutŭ în acéstă privinţă, elŭ e datoritŭ iniţiativei Românilorŭ, a cărorŭ visită la Praga a fostŭ aprobată de tótă lumea, afară de diarulŭ „*Tribuna*“, care nu póte sĕ apróbe vre-unŭ lucru, care ar porni din iniţiativa lui A. Mureşianu, directorulŭ „Gazetei Transilvaniei.“

Şi nimicŭ nu dovesce maibine câtŭ de cugetatŭ şi de folositorŭ a fostŭ pasulŭ făcutŭ de Românĭ, decâtŭ furia órbă a Ungurilorŭ. Aceştia înţelegŭ bine că atuncĭ, când naţionalităţile, lăsândŭ la o parte sfaturile vrăjmaşilorŭ lorŭ, îşĭ vorŭ da mâna, despotismulŭ şi tirănia ungurécă vorŭ fi trăitŭ. Şi acéstă perspectivă îi înspăimântă grozavŭ şi téma lorŭ se reflectă în diarele maghiare, din carĭ vomŭ cita două din cele mai importante: „Pester Lloyd“ şi „Egyetértés.“

Oficiosulŭ „Pester Lloyd“, după ce caută sĕ dovedéscă că Românii şi Cehii n'au nimicŭ comunŭ, strigă în contra Românilorŭ „ómenĭ de disordine, carĭ urmărescŭ nimicirea monarchei austro-ungare.“

„Egyetertes“ e turbatŭ şi viitorulŭ i-se arată fórte întunecatŭ:

„Incă nu se scie cu siguranţă, — scrie diarulŭ maghiarŭ, — décă alianţa celorŭ două puterĭ (Românii şi Cehii) se baséză pe unŭ pactŭ scrisŭ, orĭ pe unŭ pactŭ verbalŭ; atâtŭ însĕ s'a pututŭ vedea şi până acum, că, *în momentulŭ acţiunei, Românii vorŭ atăca Ungaria, ér Cehii vorŭ atăca în acelaşĭ timpŭ Viena şi Berlinulŭ.*“

Celelalte diare maghiare ţinŭ unŭ limbagiu aprópe identicŭ.

In lipsă de argumente, Maghiarii facŭ suposiţiunile cele mai ridicule, numai ca sĕ ponegréscă naţionalităţile şi spre a putea continua sistemulŭ de persecuţiune în contra lorŭ.

Dér nicĭ Românii, nicĭ Cehii, nicĭ vre-o altă naţionalitate nu urmărescŭ scopurĭ revoluţionare; ei cerŭ numai respectarea drepturilorŭ lorŭ. Şi fiindŭ-că pentru a ajunge la acestŭ scopŭ, o acţiune comună e necesară, Românii au şi făcutŭ primulŭ pasŭ în acéstă cale.

E neîndoiosŭ, că acestŭ evenimentŭ, care însemnéză unŭ începutŭ de *acţiune comună a naţionalităţilorŭ pentru redobêndirea drepturilorŭ lorŭ*, va avé consecinţe din cele mai însemnate.

Noi salutămŭ evenimentulŭ dela Praga, ca trebuindŭ a produce mişcarea, care va scăpa de despotismŭ pe Românĭ şi celelalte naţionalităţĭ din Austro-Ungaria.

CRONICA POLITICĂ.

— 3 (15) Octomvre.

In 11 Octomvre sosiră în Agram mai mulțĭ deputațĭ **cehĭ tinerĭ** ai parlamentului din Viena, sub conducerea profesorului *Blazek*. Óspeții aceștia nu s'au anunțat mai dinainte visita lorŭ, decĭ au fostŭ primițĭ la gară numai de primarulŭ *Amrus*. După visitarea esposițiunei se dede unŭ dejunŭ la plebanulŭ Racki, apoi se făcŭ o escursiune în giurulŭ orașului Agram. Séra visitară érășĭ deputații Cehĭ esposiția însoțițĭ de cătră deputațĭ croațĭ oposiționalĭ; când părăsiră esposițiunea, li se făcŭ entusiaste ovațiunĭ. Publiculŭ erupse în strigăte nesfârșite de: *„Zivili Cesi!“*, „Trăéscă scumpii frațĭ ai noștri, Cehiĭ!“ In 12 Octomvre séra Cehii făcură in corpore o visită lui *Starcevicĭ*.

Regele Umberto rugă pe ambasadorulŭ francesŭ din Roma, ca sĕ esprime mulțămirea sa *guvernului francesŭ*, pentru representarea sa oficială la desvĕlirea *monumentului* lui **Garibaldi** la Nizza. Elŭ vede în acésta o dovadă de simpatiă și o *garanțiă a păcei*. Diarulŭ „Eveniment“ află, că ambasadorulŭ italianŭ generalulŭ *Menabrea* va părăsi Parisulŭ. Ca urmașŭ alŭ sĕu va fi numitŭ *Alfierĭ di Sostegno*, vice-președintele senatului și ginerele lui Cavour.

— Declarațiunile primarului orașului *Bruxelles*, *Buls*, cu ocasiunea banchetului din Marsilia suntŭ viu comentate de foile francese din Parisŭ. Unŭ ecou simpaticŭ au aflatŭ în Francia următórele cuvinte rostite de primarulŭ *Buls*. „Se dice, că regele nostru ar voi sĕ aresteze o parte din Francia. Cum ar puté o țéră ca a nóstră sĕ anecteze o parte din Francia. Noi scimŭ, și regele scie totŭ atâtŭ de bine ca și noi, că *anexiunile, carĭ suntŭ a se mulțămi volniciei, suntŭ ca și unŭ lanțŭ de piciorulŭ monarchiei*. . . . . Noi ne'am împlinitŭ în 1870 datoria nóstră ca țéră neutrală, atâtŭ fațĭă de Francesĭ, câtŭ și fațĭă de Germanĭ, și ceștĭ din urmă ne acusau cu tóte aceste că prea simpatisămŭ cu Francia. Mărturisimŭ, că ne-am bucuratŭ de căderea acelui imperiu, care a fostŭ pentru noi o continuă amenințare...“ Diarul „Temps“ dice, că Buls a fostŭ unŭ trimisŭ alŭ regelui Leopold, care a fostŭ animatŭ de dorința, de a arăta Franciei deosebite dovedĭ de simpatiă.

SCIRILE DILEI.

— 3 (15) Octomvre.

Starea sănĕtății M. S. Reginei României, scrie „Timpul“ este câtŭ se póte de îmbucurătóre. Clima dulce dela Pallanza a influințatŭ fórte multŭ la acéstă îmbunătățire a sănĕtăței Suveranei române și décă acéstă stare se va menține, M. S. va puté reintra în țară celŭ multŭ peste trei săptĕmânĭ.

* *

Regele Italiei după cum se telegrafiază din Pallanza a venitŭ la Pallanza ca sĕ facă visită Regelui și Reginei României. M. S. a sositŭ după amédĭ; a fostŭ primitŭ la gară de autoritățĭ, asociațiunĭ și populația, care l'au condusŭ pănă la otelŭ unde se află Suveranii Românieĭ. — Regele Umbert a statŭ două césurĭ la Regele Carolŭ. Elŭ s'a întorsŭ la 7 óre séra la Monza.

* *

Regele Carolŭ, după cum i-se anunță diarului „W. Tgbltt“, din Bucurescĭ, în întórcerea sa cătră casă va veni și în Viena, pentru ca sĕ se întâlnéscă cu împĕratulŭ *Franciscŭ Iosifŭ*.

* *

Solidaritatea celorŭ asuprițĭ. Intr'unŭ numĕrŭ mai nou „Narodni Listy“ publică sub titlulŭ „Solidaritatea celorŭ asuprițĭ“ unŭ interesantŭ articulŭ, pe care sperămŭ a-lŭ puté reproduce în curĕndŭ.

* *

Deputatŭ insultatŭ. „Magyar Hirlap“ scrie, că *Hock János*, deputatŭ dietalŭ, plimbându-se ierĭ în vesmintele sale preoțescĭ pe stradă, a fostŭ insultatŭ de niscĭ gendarmĭ. In urma acésta deputatulŭ a făcutŭ o interpelațiune în cameră ministrului de interne, cerĕndu-i satisfacțiune. La desbaterile asupra proiectului de lege pentru indemnitate se vor aduce pe tapetŭ și brutalitățile ce dilnicŭ le comitŭ gendarmii. Afară de acésta s'a pornitŭ o mișcare 'între cetățenii capitalei, cu scopulŭ de a ține încă în decursul acestei sĕptĕmânĭ o adunare publică, când vorŭ protesta în contra procedurei sĕlbatice a gendarmilorŭ, cerĕndŭ dela locurile competente disposițiunĭ pentru sanarea acestui ultragiu, ca astfel brutalitățile gendarmărescĭ se aibă odată unŭ sfârșitŭ. — Unŭ lucru de doritŭ, căcĭ prea li-a crescutŭ córnele.

* *

Prințulŭ Thurn-Taxis Egon, deputatulŭ cercului Sân-Giura de lângă Begheiu (com. Torontalŭ) s'a îmbolnăvitŭ greu. O umflătură ce i-s'a ivitŭ pe fațĭă a reclamatŭ ajutorulŭ medicilorŭ, carĭ au trebuitŭ sĕ-ĭ facă o operațiune, acésta însĕ s'a sevĕrșitŭ atâtŭ de nenorocosŭ, încâtŭ prințulŭ și-a perdutŭ vederea ochiului dreptŭ. In urma acestei operațiunĭ se speră o reinsĕnĕtoșare. Familia princiară Thurn-Taxis e în rudeniă cu familia domnitóre.

* *

Patrudecĭ de milióne moștenire. Nu de multŭ murindŭ în Salzburg contele A. Stepperg, care după familia princiară Thurn-Taxis a fostŭ cea mai bogată familiă aristocrată din Bavaria, a testatŭ tótă averea sa în prețŭ de 40 de milióne marce unui ginere alŭ sĕu, contelui Ernest May, care a luatŭ de sociă pe o fiică ilegitimă a sa.

* *

Statistica renegațilorŭ. După o statistică a ministrului ungurescŭ de interne, în primulŭ semestru alŭ anului curentŭ s'au datŭ concesiunĭ pentru maghiarisarea numelorŭ pentru 741 de indivĭdĭ. Totŭ cam cu numĕrulŭ acesta se cifréză lista renegațilorŭ în fiă-care semestru alŭ anului. Celŭ mai neînsemnatŭ contingentŭ, după memorata statisticŭ, ilŭ dă Ardealulŭ și acésta este o îmbucurătóre dovadă, că între Românĭ renegatismulŭ nu prinde nicĭ de cumŭ rădăcină. Décă s'au aflatŭ totuși și în Ardealŭ icĭ colea câte-unŭ renegatŭ, aceștia s'au aflatŭ apróape esclusivŭ numai dintre Jidanĭ. Astfelŭ din Clușiu și-au maghiarisatŭ numele în primulŭ semestru alŭ anului 6 Jidanĭ, anume din Fried s'a făcutŭ Farago; din Hirsch — Ronai; din Kohn — Kovács; din Mendel — Gyalui; din Mandel — Mezei; din Petersél — Péterfi; din Schönberger — Sebestyén. Din 741 de renegațĭ, 83 suntŭ Jidanĭ, ér ceialalțĭ vorŭ fi recrutațĭ din cine scie ce perdutŭ de pe pustele Ungariei. Mai periculósă este pentru naționalitățĭ gendarmeria și serviciulŭ silvanalŭ, unde toțĭ cei ce intră în slujbă trebue sĕ se boteze mai întâiu după tipiculŭ și orânduiala lui Belzebub, lăpădându-se de numele lorŭ și luândŭ nume maghiare.

* *

Lohengrin in Paris. Președintele Carnot și soția sa însoțĭ de generalulŭ Brugere au luatŭ parte la representarea piesei „Lohengrin“ în marea operă. Diarulŭ lui Rochefort „Intransigeant“ anunță: Majestatea Sa Carnot III și soția acestuia nu au hesitatŭ sĕ aplaude opera insultătorului Franciei. Manifestațiunea acésta a fostŭ preocugetată. Soirea acésta a fostŭ imediatŭ telegrafiată la Berlin!“

* *

O crimă misteriósă. Din Paris se telegrafiază: Cunoscutulŭ redactorŭ alŭ diarului „France“ *Titard* a fostŭ găsitŭ într'o nópte înaintea oficiului telegraficŭ fără cunoscință scăldatŭ în sângele sĕu. Capulŭ 'i era mutilatŭ în modŭ îngrozitorŭ. Acésta n'a fostŭ o crimă pentru jefuire, find-că la Titard s'a găsitŭ orologiulŭ, punga cu banĭ și alte lucrurĭ de valóre. Starea lui e desperată. Se crede, că nu-șĭ va veni în fire, ca sĕ dea amănunte asupra acestuia tentat.

Cestiunea ardelénă și Francesii.

Sub titlulŭ „*In România*“ diarulŭ „*Le Réveil du Nord*“ din Lille publică asupra cestiunei române din Transilvania următorulŭ articulŭ, pe care-lŭ reproducemŭ după „Naționalulŭ“:

Nu vréu sĕ vorbescŭ aci de dragostele unui principe, de a cărui sórte d. Sarcey se înduioșa acum 15 dile, ci de o cestiune de politică internațională, care e în stare sĕ provóce unŭ conflictŭ européanŭ.

România actuală nu cuprinde în limitele sale, de câtŭ o jumĕtate a poporului românŭ, cealaltă parte trăesce apróape în întregimea ei, în Transilvania. Asupra situațiunei acestei din urmă țerĭ voimŭ sĕ presentămŭ câte-va observațiunĭ.

Situațiunea bizară și lamentabilă totodată, inima României e supusă celei mai odióse opresiunĭ cu tóte tratatele cele mai formale. Tótă lumea scie din câte țerĭ diverse se compune monarchia austro-ungară, o adevĕrată manta de arlechiu, din care fiecare petecŭ e pe cale de a se separa de celŭ vecinŭ; fiecare din aceste țerĭ se bucură d'o autonomiă mai multŭ séu mai puținŭ mare. Transilvania e una din acelea, căre ar trebui sĕ se bucure de cele mai marĭ libertățĭ.

Patria românéscă de origine, ea a fostŭ renuita corónei Ungariei acum 200 anĭ, acéstă uniune personală s'a făcutŭ cu venirea lui Leopoldŭ I. regele Ungariei, cu condițiunea, ca Transilvania sĕ șĭ conserve autonomia sa absolută.

In 1868 se ridică autonomia Transilvaniei confirmându-se solemnŭ de dieta din Buda-Pesta drepturile Românilorŭ. Dér acésta nu putea sĕ se împace cu obiceiele Maghiarilorŭ. Ei au alungatŭ din Parlamentŭ pe toțĭ Românii și Slavii, acordândŭ nobililorŭ Maghiarĭ dreptulŭ de votŭ fără nicĭ unŭ censŭ, pe când Românii și Slavii plătescŭ censulŭ celŭ mai urcatŭ din Europa.

Tratatulŭ din 1868 dă Românilorŭ dreptulŭ de a-șĭ alege preoții după bunulŭ lorŭ placŭ; Maghiarii facŭ ca sĕ nu fie confirmațĭ preoții aleșĭ și-i înlocuiescŭ prin escaturele lorŭ, a cărorŭ principală ocupațiune sacerdotală este a lucra în contra națiunei lorŭ.

Ceea-ce însĕ este mai odiosŭ și ceea ce a ridicatŭ unŭ strigătŭ de desperare și de furóre în tótă Românimea, este legea votată de camera maghiară, prin care se deschidŭ în tóte satele românescĭ asile maghiare de copii, în care părinții suntŭ obligațĭ a trimite pe copiii lorŭ la etate de trei anĭ.

Acesta este unulŭ din esemplele de opresiune, care n'are asĕmĕnare nicăirĭ în secolulŭ XIX și nicĭ chiar Germanii n'au inventatŭ acestŭ regimŭ pentru Alsacia-Lorena. Esistă în adevĕrŭ o corelațiune strânsă între situațiunea nóstră și cea a Românieĭ. Ca și noi, Românii au frațĭ, alŭ cărorŭ gândŭ vorŭ, fără însĕ de a puté, a-lŭ depărta prin tóte mijlócele de la idea patriei mume, cu deosebire însĕ, că provinciile nóstre au fostŭ pustiite în urma unui tratatŭ; iar provinciile române cu tóte tratatele.

In România agitațiunea cresce di cu di. S'a formatŭ acum vre-o 10 lunĭ o ligă de revendicațiune, asemenea fostei ligĭ patriotice, numită ligă națională română. In șése lunĭ ea numĕra în Bucurescĭ deja câte-va mii de membri. Ea ține conferințe în tóte țĕrile, caută a provoca, rĕmânĕndŭ totdéuna în limitele convenienților celorŭ mai stricte, o mișcare a opiniunei în favórea nenorociților oprimațĭ. Tóte clasele și societățile facŭ parte dintr'însa.

Studenții din Bucurescĭ și Iașĭ jócă unŭ rolŭ fórte activŭ și de curĕndŭ au scosŭ unŭ memoriu publicatŭ în tóte limbile europene și l'au trimisŭ tuturorŭ universitățilorŭ pentru a denunța indignațiunea lumei civilisate uneltirile Maghiarilorŭ, demne de alte secole. Scurtŭ, România e într'o ferbere, ceea ce contribue a încurca mai multŭ cestiunea orientală atâtŭ de încurcată.

Inimicii dușmanilorŭ noștrii ne suntŭ amicĭ, am puté dice parafrasândŭ vorba bine cunoscută; ast-felŭ România este amica Franciei.

Nu-șĭ póte cine-va închipui cum toțĭ Românii vorbescŭ limba nóstră, cum scriu ei în acéstă limbă. Nu citezŭ ca esemplu de câtŭ pe celŭ alŭ Reginei Românieĭ, care a vĕdutŭ una din lucrările ei coronată de Academia francesă.

Nu trebue sĕ uitămŭ datoriile ce le avemŭ cătră amicii și frații noștri românĭ. Am simpatisatŭ totdéuna cu cei oprimațĭ, cu aceia carĭ cerŭ dreptate în numele umanitățĭi.

Nu s'ar putea a doua di după acea neuitată recepțiune dela Kronstadt sĕ întórcemŭ ochii spre acéstă mică țéră latină, prietena și aliata nóstră firéscă, și s'o susținemŭ celŭ puținŭ moralmente cu o simpatiă neechivocă? Simpatia unei marĭ națiunĭ face uneorĭ maĭ multŭ de câtŭ armele.

Asta ar fi totŭ atâtŭ, câtŭ a merge la Portsmouth.

Pierre Montagnac.

Telegramă part. a „Gaz. Trans.“*)

Făgărașŭ, 14 Octomvre. In adunarea comitatensă de adĭ, Maghiarii au proclamatŭ ca vicecomite pe *Mauriciu Kapocsányi*. Indignațiunea Românilorŭ e mare.

DIVERSE.

O călĕtoriă princiară la băi în secolulŭ trecutŭ. Frideric Augustŭ II, principe electoralŭ de Saxonia și rege alŭ Poloniei, întreprinse în anulŭ 1705 o călĕtoriă la băile din Carlsbad, unde i-sa pusŭ la disposiția sa o mare gardă de onóre. Acésta consta dintr'o trupă de 648 de soldațĭ cu oficerĭ cu totŭ. Ișĭ póte cineva închipui câtŭ a costatŭ întreținerea acestei garde de onóre!

*) Sosită după încheierea foiei. — *Red.*

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 14 Octomvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	104.—
Renta de hârtiă 5%	100.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	115.75
dto argintŭ	97.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	111.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale ungare	89.50
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	140.65
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	130.20
Renta de hârtiă austriacă	91.10
Renta de aurŭ austriacă	108.95
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.57
Napoleon-d'orĭ	9.30
Mărcĭ 100 împ. germane	57.65
Londra 10 Livres sterlinge	117.40

Cursulu pieței Brașovŭ.

din 15 Octomvre st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.25	Vênd.	9.29
Argintŭ românescŭ	„	9.18	„	9.23
Napoleon-d'orĭ	„	9.25	„	9.30
Lire turcescĭ	„	10.50	„	10.55
Imperialĭ	„	9.50	„	9.55
Galbinĭ	„	5.40	„	5.45
Scris. fonc. „Albina“ 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%		—.—	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	121.—	„	122.—
Mărcĭ germane	„	57.—	„	57.50

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Preţurile cerealelor din piaţa Braşovŭ.

din 9 Octomvre 1891.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă. fl.	cr.
1 H.-L.	Grâu cel mai frumos	8	20
"	Grâu mijlociu	7	60
"	Grâu mai slabŭ	7	—
"	Grâu mestecatŭ	5	—
"	Sĕcară frumósă	6	—
"	Sĕcară mijlociă	5	80
"	Orzŭ frumosŭ	4	50
"	Orzŭ mijlociu	4	30
"	Ovĕsŭ frumosŭ	2	60
"	Ovĕsŭ mijlociu	2	40
"	Cucuruzŭ	5	—
"	Mălaiu	4	50
"	Mazĕre	9	—
"	Linte	12	—
"	Fasole	5	—
"	Sĕmênţă de inŭ	9	—
"	Sĕmênţă de cânepă	5	—
"	Cartofi	—	95
"	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	52
"	Carnea de porcŭ	—	48
"	Carnea de berbece	—	28
100 kile	Sĕu de vită próspĕtŭ	24	—
	Sĕu de vită topitŭ	36	—

Nr. 1803—1891 677,3—2

PUBLICAŢIUNE

Scaunulŭ orfanalŭ orăşenescŭ, ca oficiu pentru pertractarea rĕmasurilorŭ face cunoscutŭ, că **Mercurĭ în 21 Octomvre 1891** la 11 óre a. m. se vorŭ vinde cu licitaţiă în Tĕrgulŭ viteloru de sub straje 2 armăsarĭ negri, din rĕmasulŭ după Susana Tief, rĕposată în 2 Octomvrĕ 1891.

Braşovŭ, 3 Octomvre 1891.

Scaunulŭ orfanalŭ orăşenescŭ.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria **Nicolae Ciurcu,** şi în tutungeria **I. Gross.**

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8.20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9.48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucuresci		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Bucuresci	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10.19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelerată	Trenŭ de persón
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6.01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1 55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşeni

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşeni-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-mari—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-mari

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea-Oşorheiu-R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs.-Oşorh.-Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedora

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedora—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5 11	3 —	7.50
Simeria	5 28	3.20	8.10

Brasov—Zĕrnescĭ

Braşov	5.45	2.58
Zĕrnescĭ	7.26	4.39

Zĕrnescĭ—Braşov

Zĕrnescĭ	8.—	5.20
Braşov	9.24	6.44

Braşov—S.-Georgiu

Braşovŭ	8.30	3.10
Uzonŭ	9 43	5.23
S .Georgiu	10.23	5.03

S.-Georgiu—Brasov.

S.-Georgiu	6.32	5.17
Uzonŭ	7.00	5 45
Braşovŭ	8.08	6 53

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ